

Zpráva o činnosti Národního konsorcia sítě ReferNet za rok 2008

I. Úvod

1. O ReferNetu:

ReferNet je celoevropskou informační sítí, kterou založilo **Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy (Cedefop)**. Jejím úkolem je poskytovat ověřené údaje a informace o odborném vzdělávání a odborné přípravě (OVP) a souvisejících oblastech a podpořit šíření těchto informací na evropské i národní úrovni.

Celoevropská síť ReferNet se skládá z **národních konsorcií**, která byla vytvořena ve všech členských zemích Evropské unie. Konsorcia jsou tvořena národními organizacemi a institucemi aktivními v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, včetně dalšího odborného vzdělávání a rekvalifikací, rozvoje lidských zdrojů a výzkumu v této oblasti. V současné době je členem českého konsorcia 19 institucí. Každé národní konsorcium je vedeno **národním koordinátorem**, který je odpovědný Cedefopu za sestavení konsorcia a zajištění uspokojivého plnění úkolů sítě. V této funkci se na základě Statutu konsorcia **střídají ve dvouletém cyklu NÚOV a NVF** (pro pracovní období 2006-2008 je jím NÚOV, na období 2009-2010 bude národním koordinátorem NVF).

2. Mítinky a zasedání

Technický mítink ReferNetu (Technical Meeting) se konal v Soluni ve dnech 11.-12.2.2008 a byl určen pro dokumentaristy. Jednalo se zejména o ukončení provozu databází ERO-Base a VET-Instit. Jejich obsah bude postupně převeden do databáze VET-Bib (výzkumné zprávy a projekty) a do nové databáze kontaktů Cedefopu (experti, instituce), která bude vytvořena. Tématem jednání byla také nová vizuální identita Cedefopu, tzn. zejména možné změny webových stránek národních konsorcií. Dále se jednalo např. o zveřejňování tiskových zpráv Cedefopu. Jednání se zúčastnila informační specialista NVF Barbora Krutáková, která plní dokumentační úkoly v rámci ReferNetu.

Regionální mítink ReferNetu (Regional Meeting) (tzv. středoevropské skupiny), který proběhl ve dnech 9. - 10. 9. 2008 v e Vídni, se zaměřil zejména na diskusi o formátu VET Policy Report, nových webových stránkách a užívání loga Cedefopu a o časovém sledu regionálních a výročních zasedání. Jednalo se také o podobě a tématech nové Národní zprávy o výzkumu pro příští rok. Účastnily se zástupkyně NÚOV (Martina Kaňáková) a NVF (Zdeňka Šimová).

Výroční zasedání ReferNetu (Plenary Meeting), které se konalo v Soluni ve dnech 16. - 17.10. 2008, se zabývalo informacemi o současném stavu zpracování syntézy národních zpráv o změnách vzdělávací politiky v oblasti OVP (hlavní výstupy budou použity pro ministerskou konferenci v Bordeaux v listopadu 2008, úplná zpráva pak bude zveřejněna v průběhu konference Agora v březnu 2009), pracovním plánem sítě na rok 2009, diskuzí o inovaci struktury Přehledové zprávy a obsahu Národní zprávy o výzkumu, již budou jednotlivé země zpracovávat v prvním pololetí 2009. Dále byly projednány otázky finanční, organizační (je plánován regionální mítink v dubnu-květnu 2009 v Bukurešti a plenární zasedání sítě v říjnu 2009 v Soluni), komunikační strategie, navrhované úpravy národních webových stránek a diseminace pravidelných tiskových zpráv Cedefopu na národní úrovni. Jednání se zúčastnili zástupci NÚOV (Miloš Rathouský) a NVF (Věra Czesaná).

Výroční plenární zasedání a schůze řídicího výboru Národního konsorcia ReferNet ČR se bude konat 4.12.2008. Kromě schválení výstupů za rok 2008 se budou projednávat změny a novinky v Cedefopu, plán práce na rok 2009 a bude se zároveň schvalovat Závěrečná zpráva o činnosti za rok 2008. Nedílnou součástí jednání je také předání řízení Národního konsorcia NVF.

II. Hlavní činnosti vyplývající z plánu práce

1. Zprávy a analýzy o systémech OVP a jejich vývoji

1.1 Popis systému odborného vzdělávání a přípravy v České republice (Thematic Overview) - aktualizace

V pracovním roce 2008 konsorcium provedlo obvyklou aktualizaci tématického přehledu o systému odborného vzdělávání a přípravy v České republice (poprvé byl zpracován v roce 2004). Aktualizace byla Cedefopu předložena v angličtině prostřednictvím databázového systému KMS¹ 6. 10. 2008.. Ze závěrů Plenary Meeting v Soluni vyplynulo, že do konce roku 2008 bude vytvořen nový formát této zprávy a změny se budou týkat také témat. Poslední aktualizovaná verze 6.th Thematic overview je k dispozici na www.refernet.cz/aktivity.htm.

1.2 Národní zpráva o změnách vzdělávací politiky v oblasti OVP – National VET Policy Report

V pracovním roce 2008 konsorcium zpracovalo jako hlavní výstup analytickou zprávu o vývoji a změnách vzdělávací politiky v oblasti OVP, zaměřenou na národní výsledky Kodaňského procesu a Helsinského komuniké. Národní zprávy budou

¹ Knowledge Management System

podkladem pro komparativní studii Cedefopu týkající se pokroku v celoevropském měřítku, připravovanou pro prezidentskou konferenci koncem roku 2008 (Bordeaux).

Zpráva byla vypracována v češtině a angličtině podle Cedefopem požadované struktury a 15.5.2008 odeslána. Cedefop měl podle původního plánu do 30.6. vypracovat připomínky. Nakonec na jejich vypracování rezignoval a rozhodl se, že každá země do 30.11. přepracuje formát tak, aby byl jednotný. Ze všech národních zpráv připravil Cedefop pro ministerskou konferenci v Bordeaux kratičkou analýzu ve formě letáku nazvaného *'In the finishing straight: From Copenhagen to Bordeaux. Main outcomes of the 2008 policy reporting exercise'*.

Výslednou analýzu národních chystá Cedefop zveřejnit až na konferenci Agora v polovině března 2009.

Anglická verze národní zprávy je dostupná na www.refernet.cz/publikace.htm.

1.3 Informace o dění a nových iniciativách (DGVT Reports)

Jedním z úkolů Cedefopu je připravovat pro zasedání vrchních ředitelů pro odborné vzdělávání a přípravu (DGVT) zprávy o vývoji a aktuální situaci v oblasti VET v členských státech. Za tímto účelem Cedefop požaduje, aby mu byly čtyřikrát ročně předloženy krátké informace (v rozsahu 1 – 1,5 strany), včetně popisu nových iniciativ a nejnovějších dostupných statistických dat. Podkladové zprávy o novinkách jsou vypracovávány podle specifikace Cedefopu a pravidelně každé čtvrtletí odesílány. K dispozici jsou na www.refernet.cz/activity.htm (česky a anglicky)

1.4 Články pro Cedefop Info

Na konci roku 2007 došlo v této aktivitě k drobné změně, protože tento časopis od roku 2008 vychází 4x ročně ve formátu A4 a pouze v elektronické formě. Jeho novým krédem je: „Více kvality a méně kvantity“. Redakce proto apelovala na přispěvatele, aby články byly využitelné pro evropské uživatele a aby bylo možné zobecnit národní zkušenosti. I nadále je však úkolem Národního konsorcia zasílat pro zpravodaj Cedefop Info krátké články o důležitých událostech a novinkách v odborném vzdělávání a přípravě v posledních měsících. Témata článků navrhuje Řídící výbor ve spolupráci s ostatními členy konsorcia. Pro každé číslo je koordinátorem odesílán článek v elektronické podobě v angličtině. V tomto pracovním roce byly zpracovány a odeslány články „Vědecké a inovační centrum DAKOL (leden 2008, SSSČMS); „Zvyšování kvality vzdělávání- strategický cíl soukromých škol“ (leden 2008, SSSČMS) a „Vyšší odborné školy - partner řady firem“ (leden 2008, AVOŠ). Elektronická podoba dosud vyšlých čísel Cedefop Info s plnými verzemi všech článků je k dispozici na www.refernet.cz/periodika.htm.

2. Výzkum

2.1 Správa databáze ERO na národní úrovni

Úkolem Národního konsorcia bylo zajišťovat správu a průběžné doplňování databáze ERO² (European Research Overview) na národní úrovni. Tento úkol spočíval ve shromažďování dat o významných národních a evropských výzkumných projektech, výzkumných pracovnících v oblasti odborného vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů a příslušných výstupech a studiích. Technical Meeting s platností od února 2008

² http://www.trainingvillage.gr/etv/Projects_Networks/ERO/base.asp

pozastavil veškeré práce spojené s touto databází. Pro sběr výše uvedených Informací se bude využívat databáze VET-Bib a databáze expertů, která by měla být do konce roku k dispozici.

2.2 Národní zpráva o výzkumu v ČR (ENRR)

Zpráva o výzkumu byla naposledy aktualizována v roce 2007. Obsahuje krátký analytický přehled situace v oblasti výzkumu (priority výzkumu, vládní koncepční dokumenty, nové výzkumné projekty, publikace, materiály apod.) s národním, evropským a mezinárodním rozměrem, který byl v příslušném roce v ČR uskutečňován. Podle závěrů z Technical Meeting v Soluni se Národní zpráva o výzkumu v roce 2008 neaktualizovala a od roku 2009 se bude připravovat každé dva roky. Zpráva z roku 2007 je umístěna na www.refernet.cz/aktivity.htm (v angličtině³).

2.3 Podpora výzkumných aktivit Cedefopu

Národní koordinátor zasílá ad hoc jednotlivým členům konsorcia informační a propagační materiály Cedefopu. Participující instituce mohou tyto informace dále rozesílat dalším zainteresovaným subjektům / klientům..

3. Dokumentační aktivity

3.1 Doplnění bibliografické databáze VET-Bib⁴ včetně VET-eLib⁵ a VET-iR⁶

Národní konsorcium pokračuje ve zpracovávání a správě bibliografické databáze Cedefopu. Za tímto účelem poskytuje konsorcium každý měsíc Cedefopu bibliografické záznamy o nových výstupech zaměřených na oblast vzdělávání, RLZ, problematiku kvalifikací, trhu práce a sociální inkluze ve vazbě na vzdělávání. Jedná se o následující typy výstupů:

- a) **knihy a další publikované materiály**, např. zákony, předpisy, standardy, oficiální zprávy, sborníky z konferencí apod.;
- b) nepublikované, ale dostupné materiály - **šedá literatura**;
- c) **články** vydávané v periodikách a odborných časopisech;
- d) **audio-vizuální materiály** (zejména pro účely vzdělávání);
- e) **elektronické dokumenty** (publikované na CD-ROM, disketách, Internetu apod.);
- f) **internetové zdroje** (webové stránky, online databáze a adresáře).

Indexaci provádí Informační středisko NVF, kterému bibliografické záznamy zasílají také knihovnická pracoviště NÚOV, VÚPSV a Sociologického ústavu AV ČR.. V pracovním roce 2008 (od ledna do října) bylo do Cedefopu odesláno celkem 75 záznamů

³ česká verze zprávy není v rámci grantu požadována

⁴ VET-Bib: Bibliografická databáze odborného vzdělávání a přípravy

⁵ VET-eLib: Elektronická knihovna odborného vzdělávání a přípravy

⁶ VET-iR: Databáze internetových zdrojů v oblasti odborného vzdělávání a přípravy

Všechny tyto databáze je možné nalézt na: <http://www.refernet.cz/aktivity.htm> nebo http://libserver.cedefop.eu.int/F?local_base=ced01

3.2. Aktualizace databáze nejvýznamnějších organizací působících v oblasti odborného vzdělávání a přípravy - VET-Instit

Na technickém mítinku v Soluni (únor 2008) byli přítomní informováni, že databáze VET-Instit, která obsahovala klíčové organizace a instituce aktivně působící v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a rozvoje lidských zdrojů (kromě škol a vzdělávacích institucí) se ruší a bude současně vymazána z webových stránek European Training Village (www.trainingvillage.gr). V roce 2009 ji nahradí nová databáze kontaktů Cedefopu (experti, instituce).

3.3. Vyřizování dotazů ze Cedefopu

Národní konsorcium reaguje ad hoc na konkrétní dotazy ze strany Cedefopu tím, že poskytuje příslušnou dokumentaci, bibliografická či statistická data a užitečné adresy. Národní koordinátor s pomocí všech členů (a s ohledem na jejich kompetence a pracovní náplň) tyto dotazy zodpovídá.

3.4. Evropský thesaurus odborné přípravy

Národní konsorcium by se mělo společně s Cedefopem podílet na vytváření a aktualizaci Evropského thesauru odborné přípravy (European Training Thesaurus). Plnění této aktivity zatím není Cedefopem časově konkretizováno. V případě potřeby budou zastřešující organizace (NÚOV a ÚIV) postupovat ad hoc.

3.5. Přispívání do webové publikace Eurydice/Cedefop o Strukturách systémů vzdělávání, odborné přípravy a vzdělávání dospělých v Evropě

Popis systému vzdělávání v České republice je určen širší pedagogické veřejnosti. Aktualizaci tohoto dokumentu si vyžádalo MŠMT s cílem využít ho při příležitosti českého předsednictví EU v 1. pol. 2009. Práce proběhly ve spolupráci s NÚOV (ReferNet) ve 3. čtvrtletí 2008 na základě novel školského zákona k srpnu 2008. Dokument byl zpracován anglicky a česky. Obě jazykové verze jsou vystaveny na internetu, anglická verze byla vydána tiskem pod názvem *The Education System of the Czech Republic*.

New skills for new jobs

Ve 3. čtvrtletí 2008 se na žádost Evropské komise mimo plán práce Eurydice uskutečnil rychlý sběr informací o propojení vzdělávacích systémů a pracovního trhu, který se stal jedním z podkladů pro sdělení Evropské komise "New Skills for New Jobs". Národní oddělení Eurydice spolupracovalo s NÚOV (ReferNet).

4. Diseminační a propagační aktivity

4.1 Diseminace informací na národní úrovni

Pro šíření informací o aktivitách a výstupech ReferNetu je vytvořena diseminační strategie⁷ pro ČR, která si klade za cíl dosáhnout co nejefektivnějšího šíření relevantních informací i mimo rámec Národního konsorcia. Využívá těchto hlavních nástrojů:

⁷ http://www.refernet.cz/dokumenty/diseminacni_strategie.pdf

- pravidelně aktualizovaná webová stránka www.refernet.cz, kterou po technické stránce spravuje NVF.
- e-mailový zpravodaj ReferNet Info (přehled čísel na www.refernet.cz/periodika.htm)
- specifické e-mailové zprávy upozorňující na jednotlivé novinky nebo produkty (rozesílané na základě distribučního seznamu)

na jaře 2008 byl vytvořen a distribuován informační leták, který členové konsorcia využívají při různých vhodných příležitostech (konference, veletrhy, zahraniční návštěvy, atd.) k diseminačním účelům. Každý člen dále provádí diseminaci podle vlastních možností a postupů ve svých zpravodajích, publikacích, na svých webových stránkách apod.

V listopadu zahájil NVF ve spolupráci s Cedefopem práce na přípravě letáku "Spotlight on VET", který vydává Cedefop vždy k příležitosti předsednictví země EU. Leták poskytuje základní informace o odborném vzdělávání. Měl by být dokončen do konce roku 2008.

4.2 Zviditelňování aktivit z oblasti OVP na národní úrovni – příspěvky do ETV Newsletter

V zájmu zvýšení informovanosti o hlavních aktivitách/událostech v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v ČR zasílá Národní konsorcium Cedefopu klíčové zprávy z této oblasti. Po validaci zpráv pak Cedefop umísťuje tyto informace na svých webových stránkách a v ETV Newsletter (online na www.trainingvillage.gr/etv/news/newsletter.asp).

V roce 2008 (listopad) byla Cedefopu odeslána tisková zpráva informující o zařazení finanční gramotnosti do rámcových vzdělávacích programů středních škol.

4.3 Výstavy, konference a semináře

Příprava a zasílání aktualizovaného seznamu důležitých seminářů a konferencí na téma odborné vzdělávání a příprava, které se budou v České republice konat v průběhu následujících 12 – 18 měsíců. Aktivita probíhá průběžně, odkaz je na www.refernet.cz/aktivity.htm.

V. Závěr

Česká republika je uznávaným členem evropské informační sítě ReferNet. Národní konsorcium v čele s Národním koordinátorem plní plánované úkoly včas a v požadované kvalitě. Za slabou stránku je možné považovat malý okruh organizací zapojených do diseminace výstupů. Některé výstupy mají příliš akademický charakter a nereflktují informační potřeby potenciálních uživatelů produktů ReferNetu. Očekáváme, že v novém období by vzhledem ke změně náplně činností mohlo dojít ke zlepšení. Nízká participace jednotlivých členů národního konsorcia na diseminaci a výstupech je problematická i vzhledem k tomu, že část členů je zapojena pouze formálně. Na tuto oblast se hodláme zaměřit v dalším pracovním roce a v případě potřeby rozšíříme počet členů národního konsorcia.